Řidič/řidička důlní kolejové lokomotivy (kód: 21-050-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Obsluha strojů a zařízení při povrchové a hlubinné těžbě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Prohlídky důlní kolejové lokomotivy podle provozní dokumentace	3
Řízení a obsluha důlní kolejové lokomotivy	3
Doprava materiálu na kolejové trati	3
Obsluha zařízení pro nakládání, skládání a manipulaci s materiálem	3
Doprava osob na kolejové trati	3
Provádění speciální dopravy	3
Dodržování bezpečnosti práce a provozu	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Prohlídky důlní kolejové lokomotivy podle provozní dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu důlní kolejové lokomotivy podle provozní dokumentace, kontrolovat a doplnit provozní kapaliny (voda, nafta, olej) a provést zápis o kontrole	Praktické předvedení
b) Popsat a vysvětlit povinnosti řidiče při kontrole důlní kolejové lokomotivy podle pokynů pro obsluhu a údržbu důlní kolejové lokomotivy	Ústní ověření
c) Prokázat znalost provádění zkoušky účinnosti provozní brzdy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a obsluha důlní kolejové lokomotivy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Řídit a obsluhovat důlní kolejovou lokomotivu	Praktické předvedení
b) Popsat a vysvětlit povinnosti řidiče důlní kolejové lokomotivy před zahájením provozu, v průběhu směny a po ukončení provozu	Ústní ověření
c) Popsat podmínky dopravy bez průvodčího	Ústní ověření
d) Popsat a vysvětlit povinnosti řidiče a postup v případě nehody na dopravní cestě	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Doprava materiálu na kolejové trati

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost dopravního řádu - co musí dopravní řád určovat	Ústní ověření
b) Určit podle dopravního řádu pro dopravu na kolejové trati parametry dopravované soupravy, hmotnost naloženého materiálu a způsob jeho naložení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat a vysvětlit podmínky dopravy vybušnin	Ústní ověření
d) Popsat možná rizika při dopravě hmot a vysvětlit způsoby jejich eliminace	Ústní ověření
e) Popsat základní pravidla komunikace s dispečerem a inspekční službou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení pro nakládání, skládání a manipulaci s materiálem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obsluhovat zařízení pro nakládání, skládání a manipulaci s materiálem na vybraném překladišti	Praktické předvedení
b) Popsat zařízení pro nakládání, skládání a manipulaci s materiálem a vysvětlit jejich funkci	Ústní ověření
c) Popsat a vysvětlit zásady bezpečné obsluhy zařízení	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Doprava osob na kolejové trati

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zařízení pro dopravu osob na kolejové trati	Ústní ověření
b) Uvést a vysvětlit podmínky pro bezpečné provádění dopravy osob na kolejové trati	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění speciální dopravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výklad pojmů k problematice speciální dopravy	Ústní ověření
b) Popsat zařízení pro provádění speciální dopravy (dopravní a vázací prostředky)	Ústní ověření
c) Uvést a vysvětlit podmínky pro bezpečné provádění speciální dopravy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce a provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy návěstí a předvěstí používané pro kolejovou dopravu a vysvětlit jejich funkci	Ústní ověření
b) Popsat dopravní značky používané pro kolejovou dopravu a jejich umístění a vysvětlit jejich význam	Ústní ověření
c) Vysvětlit význam signálů používaných pro kolejovou dopravu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí autorizovaná osoba zajistit, aby byl uchazeč seznámen s pracovištěm a se specifickými požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) pracoviště (včetně havarijního plánu), na kterém bude praktická část zkoušky vykonána. Zdravotní způsobilost je vyžadována.
Uchazeč musí do zahájení zkoušky předložit zejména:

- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uvedených v jednotce práce *řidič lokomotivy v dole* (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=30846&kod_sm1=27).
- musí být před zkouškou podle § 15 vyhl. č. 22/1989 Sb. doporučen pro tuto funkci na základě psychotechnické zkoušky
- musí mít nejméně tříměsíční praxi u tohoto druhu dopravy, dle vyhlášky ČBÚ č.22/1989 Sb., § 225, odst.4.
- zácvik při provozu těchto strojů musí být nejméně 200 hodin, dle vyhlášky ČBÚ č.22/1989 Sb., § 15.

Zkoušející sdělí a spolu s pozvánkou zašle uchazeči, jaké činnosti budou ověřovány, jaké aspekty budou sledovány při výkonu činností.
Tato zkouška z profesní kvalifikace nezaručuje splnění všech právních požadavků na výkon daného povolání - je zapotřebí splnit všechny požadavky stanovené právními předpisy pro výkon této profese – především § 12, § 14, § 15 a § 225 vyhlášky č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe u důlní kolejové dopravy nebo v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo strojírenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo strojírenství nebo ve funkci učitele odborných předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci..

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být držitelem platného oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č.61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- pracoviště vybavená pro dopravu na kolejových tratích v dole (remize lokomotiv, překladiště a trať pro jízdu vybavená zabezpečovacími zařízeními)
- školicí pracoviště na povrchu vybavená příslušnými audiovizuálními výukovými pomůckami
- technická, provozní a výkresová dokumentace (dopravní řád, návody pro obsluhu a údržbu lokomotiv a ostatních zařízení pro kolejovou dopravu v dole, instrukce pro dopravu na kolejových tratích)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP, odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 20 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR (AK ČR).

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
OKD, a. s
ČBÚ